

Rammer for pædagogiske tilsyn i dagtilbud

Indledning

I Dagtilbudsloven § 5 fremgår det, at kommunalbestyrelsen har tilsyn med dagtilbud. Tilsynet med dagtilbud har fokus på, at give administrationen og det politiske udvalg indsigt i, hvad der sker i daginstitutioner og dagpleje, samt at øge den faglige refleksion i dagtilbud.

Tilsyn i dagtilbuddene indbefatter deltagelse i den pædagogiske hverdag, i form af et tilsynsbesøg samt to typer tilsynsmøder; ledelsestilsyn med dagtilbudschefen og tilsynsmøde ved den pædagogiske konsulent.

Tilsynene suppleres af, samtaler med ledere og personale, øvrige besøg i institutionerne, ledermøder, arbejdsgrupper derudover er der information fra brugere f.eks. ved dialogmøde eller brugertilfredshedsundersøgelse.

Indhold

Formål
Andre typer tilsyn
Principper for pædagogiske tilsyn
Indhold i det pædagogiske tilsyn i daginstitutioner
Tilsyn i dagpleje
Dokumentation
Redegørelse til udvalget

Formål

Tilsynsforpligtelsen indebærer en pligt til at holde sig informeret om indhold og fremgangsmåde i kommunens dagtilbud. Kommunalbestyrelsen har pligt til at føre tilsyn med, at opgaverne løses med det indhold og den kvalitet, som kommunalbestyrelsen og har vedtaget.

Tilsynet skal tilrettelægges, således at kommunalbestyrelsen, typisk via forvaltningen, løbende tilser, at dagtilbuddene reelt påtager sig de opgaver, der er fastlagt i kommunens mål og rammer og Dagtilbudslovens formålsbestemmelser: understøtte børns trivsel, udvikling og læring.

Hensigten med tilsynet, udover Dagtilbudslovens krav er at tilsynet bliver betydningsfuldt i processen med at kvalitetsudvikle dagtilbud, herunder:

- Få generelt indblik i den fungerende praksis, herunder læreplaner
- Gå i dialog med personalet om det der er vigtigt for dem i arbejdet med børn

Andre typer tilsyn

Udover det pædagogiske tilsyn, der efterfølgende er beskrevet rammer for, er der en række andre tilsyn der supplerer det pædagogiske tilsyn. Det drejer sig om:

- *Ledelsestilsyn*

Dagtilbudschefen holder årligt et ledelsestilsyn i alle dagtilbuddene med lederen af det enkelte dagtilbud. Dette tilsyn følger op på en række formelle ledelsesmæssige forhold, det drejer sig bl.a. om opfølgning på hvordan det enkelte dagtilbud anvender og omsætter kommunale politikker og strategier og planer. Samt opfølgning på sygefravær og APV'er og økonomi.

- *Tilsyn med sikkerhed og hygiejne og lignende forhold, herunder legepladser*

Tilsynet med den almene sikkerhed uddelegeres til nærmeste leder. Tilsynet med hygiejne foretages af Sundhedsplejen én gang årligt. Legepladstilsyn sker én gang årligt af en legepladssagkyndig. Brandtilsyn foretages af den lokale brandmyndighed.

- *Tilsyn med økonomiske forhold*

Chefen for dagtilbud følger op på økonomi sammen med ledere og der er løbende en overordnet status med økonomiafdelingen.

Principper for pædagogisk tilsyn

Kontrolaspektet

Fokus på at gældende lovgivning overholdes og at dagtilbuddene virker i overensstemmelse med gældende aftaler

Forældreaspektet

Fokus på at forældreperspektivet er betydningsfuldt, og er et perspektiv der inddrages i udviklingen af dagtilbud,

Kvalitetsaspektet/ Udviklingsaspektet:

Dagtilbuddenes opgaveløsning er båret af en god pædagogisk kvalitet. Derfor er der fokus på, at dagtilbuddene løbende udvikles i overensstemmelse med børnenes behov, herunder inddragelse af metodeudvikling, personaleudvikling og organisationsudvikling.

Indhold i det pædagogiske tilsyn

Tilsynsbesøg - På tilsynsbesøget er det de konkrete pædagogiske forhold, som relationer, samspil, aktiviteter og lege der er i fokus, men der er også fokus på de fysiske omgivelser. Samtidig er stemning også et parameter.

Der vil være besøg af en pædagogisk konsulent én gang hvert andet år, 1½-3 timer, afhængigt af dagtilbuddets størrelse. På tilsynsbesøget vil konsulentens via deltagerobservation skabe sig et indblik i husets rutiner og have korte dialoger med det pædagogiske personale i forbindelse med observationer. Der laves en kort skriftlig opsamling efter hvert besøg, til drøftelse på tilsynsmødet og til intern kvalitetsudvikling.

Tilsynsmøde – tilsynsmødet holdes kort efter besøget, det indeholder en dialog på baggrund af de kvalitetskrav der stilles i Dagtilbudsloven samt kommunale krav og lokale mål. Møderne afholdes i dagtilbuddet med en fast dagsorden, der er kendt for mødedeltagerne, forud for mødet.

Deltagerne på mødet vil være leder, forældrebestyrelsesformanden, TR (tillidsrepræsentanter), AMR(arbejdsmiljørepræsentant) og en pædagogisk konsulent. Mødet vil have en varighed på ca. 2 timer.

Indholdet på mødet vil være tilrettelagt ud fra en standard dagsorden, der udsendes forud for mødet, så repræsentanterne på forhånd kan drøfte, hvad der skal fremhæves på tilsynet, med dem de repræsenterer. Resten af mødet vil tage udgangspunkt i tilsynsbesøget.

Dagsordenen vil overordnet set indeholde følgende punkter:

- Sidste tilsyn
- Samarbejde og kompetenceudvikling for personalet
- Eksternt samarbejde
- Opfølgning på pædagogiske kommunale indsatser
- Læreplaner/evalueringer
- Sprogindsats
- Inklusion
- Børnemiljø og rutiner
- Forældresamarbejde/ Forældrebestyrelsesarbejde
- Lokale udviklingsområder

Er der konkrete problemstillinger, der har behov for hurtigere opfølgning vil det blive aftalt med konsulenten hvordan dette vil foregå.

Opfølgningsmøde - Opfølgning sker ved et møde ca. 1/2 år efter tilsynsbesøget. Lederne forpligtes til at udvælge et udviklingsområde de skal have fokus på i de kommende år. På disse møder drøftes de indsatser og udviklingsområder der er aftalt på det seneste tilsyn. Deltagerne er leder og minimum en medarbejder og den pædagogiske konsulent.

Privatinstitutioner

Disse institutioner får samme type pædagogisk tilsyn.

Dagplejen

I dagplejen er vilkårene lidt anderledes fordi dagplejepædagogen har flere forskellige roller. Dette indebærer dels, at dagplejepædagogen ved tilsyn hos dagplejerne skal give faglig sparring og rådgivning dels, give retningsanvisning og være kontrollanter i deres rolle som tilsynsførende.

Kvalitets- og udviklingsaspektet

Daglejehjemmene:

Der er løbende tilsyn 6 gange over året hvor dagplejepædagogen giver faglige vejledning og sparring og drøfter barnets udvikling. Vejledning skal sikre fortsat kvalitet i dagplejen. Ca. to gange årligt er der tilsyn ved dagplejelederen.

Dagsordenen ved tilsynet indeholder:

1. *Børnenes almindelige trivsel og udvikling – det pædagogiske miljø*
2. *Daglejerens kompetencer*
3. *Samarbejde med forældre*

Kontrol- og udviklingsaspektet

Legestuen:

Der sker en opdeling i ét tilsynsbesøg ved konsulenten i hver legestue og løbende tilsyn ved dagplejepædagogen. Der er ét tilsynsmøde ved en konsulent i legestuen hvor der drøftes tilsynsbesøget og den faste dagsorden.

Derudover vil der være løbende tilsyn ved dagplejepædagogen (sparingsmøder) i legestuen 9-10 gange pr. år. Disse skal understøtte den løbende faglige dialog, samarbejde mellem dagplejerne og udvikling af dagplejernes kompetencer. Desuden vil det være her der understøttes det fælles arbejde med læreplaner og fokus på forskellige temaer.

Uvildighed

De pædagogiske konsulenter skifter områder løbende, så der kommer nye øjne på den pædagogiske praksis. Der er fokus på at de tilsynsførende har sparring med hinanden, så der er flere øjne på praksis. I Dagplejen supplerer dagplejepædagogen og lederen hinanden.

Systematik

Alle tilsynsbesøg tager udgangspunkt i en fast systematik, der revideres løbende, for at medvirke til at skabe de bedste betingelser for udvikling. Systematikken i tilsynsbesøgende bygger på et pædagogisk grundlag der er hentet fra et forskningsbaseret materiale der betegnes KIDS, fra dansk psykologisk forlag.

Uanmeldte tilsyn

Uanmeldte tilsyn kan gennemføres på baggrund af konkrete episoder, henvendelser eller iagttagelser fra dagtilbuddet. Det uanmeldte tilsyn baserer sig på observationer af praksis. Observationsnoter fra et uanmeldt tilsyn er et vigtigt udgangspunkt for den efterfølgende dialog.

Dokumentation og redegørelse til udvalget

Referatet fra tilsynsmødet i dagtilbuddet blive lagt på institutionens hjemmeside og de aftalte udviklingspunkter inddrages. Denne udarbejdes af den pædagogiske konsulent. Den korte opsamling efter tilsynsbesøgene vil ikke blive offentliggjort.

Tilsynsbesøg og tilsynsmøder tænkes fordelt over et halvår. Ledelsestilsynet kan ligge forskudt. Tilsynene fremlægges på et udvalgs møde hvert andet år, disse møder kan eventuelt foregå i et dagtilbud. På møderne præsenterer en leder fortællinger fra praksis. På den måde vil tilsynene ikke alene være en sammenskrivning, der udtrækker essenser, men også være billeder på, hvad der sker i udvalgte dagtilbud.

I en kvalitetsrapport vil der være en kort opsamling på data vedrørende tilsyn, herunder arbejdet med mål, tendenser og udfordringer for området, foretaget af en pædagogisk konsulent.